

UNITED NATIONS
United Nations
Interim
Administration
Mission in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

KUVENDI I KOSOVËS СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

BILTEN

Jul, 2006. god, br.13

Tokom razgovora sa ljudima na Kosovu u poslednjih 24 časa mogao sam da primetim rađanje sunca. To će biti veličanstveno rađanje. Nakon 20 teških godina ili 300 i više teških godina to će biti veliki događaj i razlog za slavlje. Otvoriće se novo poglavlje vaše istorije (Klark)

PRESEDNIK SKUPŠTINE
BERISHA PRIMIO ŠEFA OEBS–A
NA KOSOVU, WNENDTA

Pozitivno je ocenjen rad Skupštine u ispunjenju standarda

*Dovršiti posao u vezi sa osnivanjem
Samostalne komisije za medije
Da Skupština što pre raspravlja o izboru
Obdusmena Kosova*

*OEBS treba da podrži dalju saradnju
kosovske Skupštine sa parlamentima
evropskih zemalja i zemalja našeg regiona*

Šef OEBS–a na Kosovu Verner Wnendt, u susretu sa predsednikom Skupštine Berishom, visoko je ocenio rad Skupštine Kosova u ispunjenju standarda, dok je današnju plenarnu sednicu ocenio kao veoma uspešnom. U ovom redovnom susretu obostranog komuniciranja bilo je govora i o pojedinim ranije započetim i projektima koji će se ubuduće ostvariti.

U razgovoru je rečeno da se mora dovršiti posao u vezi sa osnivanjem Samostalne komisije za medije (izbor petog člana), kao i da se što pre u Skupštini otvori rasprava za izbor Obdusmena Kosova.

Predsednik Skupštine Berisha je visoko ocenio podršku koju je OEBS pružio poslanicima i osoblju Skupštine, dok je ambasador Wnendt obećao da će OEBS nastaviti da podrži saradnju između Skupštine Kosova i parlamenata zemalja evrope i zemalja regiona.

SADRŽAJ:

Grčka je zainteresovana da, pored dosadšnjih, još više intenzifikuje aktivnosti na Kosovu ... 6

Treba da se poveća delovanje institucija za funkcionisanje vladavine zakona 8

Albanski narod korača slobodan, Albanija i Kosovo, kao dve sestre, koračaju ka evro-atlanskim integracijama 9

Briljantan model delovanja i reagovanja odmerenog i odlučnog političara 13

Mnoge brige i zahteva, a malo sredstava 19

Redakcija:

Sherif Konufca, Shefqet Rexhepi, Celal Ilyas, Edona Fetahu

Kontaktni telefoni:

038\ 211 186, 038\ 211 949, 038\ 211 189, 044\ 127 921

Tel/Fax: **038 211188**

E-mail:

media@assembly-kosova.org

Web stranica:

www.assembly-kosova.org

Kosovo će biti, onako kako vi želite, nezavisna država

Tokom razgovora sa ljudima na Kosovu u poslednjih 24 časa mogao sam da primetim rađanje sunca. To će biti veličanstveno rađanje. Nakon 20 teških godina ili 300 i više teških godina to će biti veliki događaj i razlog za slavlje. Otvoriće se novo poglavlje vaše istorije, istakao je Klark

Skupština Kosova, kojom je predsedavao predsednik Kolë Berisha održala je danas svečanu sednicu, na kojoj se poslanicima obratio poznati američki general, sada u penziji i veliki prijatelj Kosova Vesli Klark.

Na otvaranju sednice predsednik Skupštine Berisha se prisutnima obratio sledećim rečima:

*Poštovani predsedniče Sejdiu
Poštovani Specialni predstavniče generalnog sekretara
Ujedinjenih nacija
g. Petersene*

*Poštovane kolege poslanici
Poštovani članovi vladinog
kabineta
Dame i gospodo*

čast mi je, zadovoljstvo i naročita privilegija da vam danas u svojstvu predsednika Skupštine Kosova predstavim a zatim dam reč čoveku, koji je sedam godina ranije, stojeći na čelu najveće svetske sile severnoatlanske alijanse spasio od totalnog uništenja jedan narod, najstariju rasu na Balkanu i jednu od najstarijih u Evropi, spasio od gotovo apokaliptičkog potapanja, koju je nasilno vodila vojno-policijska i paramilitarna mašinerija najzloglasnijeg režima u istoriji čovečanstva i omogućio siguran povratak, sa takoreći biblijskim preporodom.

Pozivam da se ovoj Skupštini obrati čovek koji je zajedno sa

predsednikom Klintonom i gospođom Madlen Olbrajt i drugima koji su mu pomogli, se samo u donošenju odlučujućih odluka, već i u izvršenju tih odluka, i koji je u potpunosti uvažio i ostvario takozvanu "Božićnu pretnju" koju je izrekao senior Buš.

čast mi je da vam predstavim čoveka, čije je ime ime nije samo poznato i s poštovanjem spominjano, već čoveka koji zaslužno ušao u najnoviju istoriju Kosova. On je imao viziju, hrabrost i odlučnost za donošenje velikih odluka, koje će ostati u našoj istoriji i nikada ih neće zaboraviti buduće generacije.

Poštovani prisutni,
Gete je rekao: "Prijatelju, zlatna su vremena prošla, ali dobri ljudi ih ponovo vraćaju". Zahvaljujući mu još jednom za sve što je učinio za Kosovo, pozivam jednog od najboljih koji su Kosovu vratili zlatna vremena- vremena slobode i

nezavisnosti, pozivam velikog generala Vesli Klarka da uzme reč".

Ovo je rađanje nove epohe

Zahvaljujući na srdačnom dočeku, general Vesli Klark se obratio prisutnima sa sledećim rečima: "Gospodine predsedniče, hvala vam na lepim rečima. Gospodine predsedniče, premijere čeku, poslanici Skupštine i prijatelji veoma sam sretan što sam danas ovde. Za mene je to velika čast i zahvaljujem na rečima koje sam vam rekao kao zahvalnicu i u ime svih nas, koji smo radili, borili se i nadali za bolje dane. Ono što sam ovde uradio, moram da priznam da nisam uradio sam. To je bilo vođstvo predsedika Klintona i državnog sekretara Merlin Olbrajt, premijera Tonija Blera, Generalnog sekretara NATO-a Havijera Solane i svih članica NATO-a i mojih kolega oficira oružanih snaga, našeg

Kongresa i mnogih drugih koji su primetili nepravdu koja se dogodila ovde i koji su želeli da vrate pravdu, da pomognu narodu Kosova i Evropi u napretku. Tako da danas vam prenosim pozdrave i čestitke mnogih vaših prijatelja iz Sjedinjenih Američkih Država kao i mnogih pripadnika dijaspore Albanije i Kosova koje sam susretao na mojim putovanjima po Americi. Naročito vam zahvaljujem na pozivu koji sam dobio od mog prijatelja čekua. Ovo je prvi put da dolazim ma Kosovo od kada sam skinuo uniformu i prošlo je već šest godina od kada sam poslednji put boravio na Kosovu. Veliko je zadovoljstvo što vas sve ponovo vidim, a naročito Vas gospodine premijeru. Imao sam priliku da upoznam vašeg premijera koji je rukovodio OVK i u vremenu kada smo formirali koncept Zaštitnog korpusa Kosova, shvatio sam da je on poseban. Prirodno, on je bio vojnik koji je odrastao ovde ali koji je služio u jugoslovenskoj vojsci. Kasnije je služio i u vojsci Hrvatske i učestvovao u operacijama Hrvatske vojske tokom 1995.godine. On je čovek sa širokim dijapazonom znanja, i više od jednog vojnika. On je čovek koji rešava probleme, mirno i razumno se bavi problemima. Bio je ključna figura koja nam je pomogla da prevaziđemo pojedine poteškoće za koje su pojedinci mislili da su glavni problem Oslobođilačke vojske Kosova. Pomogao nam je da formiramo veoma produktivnu i korisnu organizaciju. čestitam vam Agime na ovom položaju , jer mislim da se tvoj talenat može iskoristiti i u Vladi i narednim zalaganjima. Mislim da je ovo rađanje nove epohe i tokom

razgovora sa ljudima na Kosovu u poslednjih 24 časa mogao sam da primetim rađanje sunca. To će biti veličanstveno rađanje. Nakon 20 teških godina ili 300 i više teških godina to će biti veliki događaj i razlog za slavlje. Otvoriće se novo poglavlje vaše istorije. Zahtevaće se mnogo rada i poštovanja i budućnost je u vašim rukama. Vi ćete dati ideje, poverenje i institucije koje će biti osnova za napredak Kosova. Cilj za kojim težite je izgradnja demokratske, stabilne i bogate države, koja će ponuditi svakom građaninu, svake zajednice, mogućnost da žive mirno i dostojanstveno i da postane član evro-atlanske zajednice. želim da ponudim svoju punu podršku vašim težnjama i ubeden sam da ćete to ostvariti. Verujem da će se proces u kojem se nalazite sada na rešavanju konačnog statusa okončati i ubeden sam da će na kraju tog procesa Kosovo biti nezavisna država.

Standardi će učiniti Kosovo stabilnim, sigurnim, demokratskim i bogatim

Vi ste čuli međunarodnu zajednicu da je nekoliko puta ponavljala da se standardi moraju ispuniti pre rešavanja konačnog statusa Kosova, ali ja bih rekao da će standardi učiniti Kosovo stabilnim, sigurnim, demokratskim i bogatim. Realizacijom ovih standarda Kosovo će postati moderna država, za koju su se borili i dali svoje živote Ibrahim Rugova, Adem Jašari i mnogi drugi. Tako da izgradnja ovog društva i ispunjavanje standarda ne treba da se realizuju pod pritiskom spolja ili da bi se nekom udovoljilo. U stvari je suprotno. To je dobro za vas, za

vašu decu i buduće generacije. Zato mislim da vi morate da shvatite da je budućnost u vašim rukama i vi treba da je realizujete.

I vi ćete prevazići bol

Kada se moja zemlja borila protiv Britanije za nezavisnost, pred nama su bile dve mogućnosti: osećaj srdžbe i osvete prema britanskoj monarhiji ili, da idemo napred i radimo sa onima sa kojima se tada nismo slagali. Tada smo se opredelili za drugu varijantu. Nije bilo lako, bilo je ljudi koji su gonjeni i zloupotrebljeni tokom Američke revolucije. Ali kao nacija, Amerika je to pravazišla i verujem da ćete i vi prevazići bol i pronaći put ka svetlijoj budućnosti. To zahteva teške odluke, kao i velike promene na svim društvenim nivoima, jer se od većine zahteva da poštuje prava manjina, da vlada zakon i da Vlada radi u inaresu svih svojih građana. Jutros sam se susreo sa ekipom jedinstva i ubeden sam da su vaši rukovodioci spremni da ove težnje ostvare u praksi. Ali te težnje većine na Kosovu moraju prihvatiti i manjine na Kosovu.

Realnost demokratije je da manjine ispoštuju volju većine i da manjine žive kao i većina na osnovu vladavine zakona , te da manjine ,kao i većina , treba da učestvuju u institucijama zemlje. Naravno da može biti društvenih ili bratskih odnosa sa susednim zemljama, bazaranih na etničke ili verske veze , ali ne može biti paralelne državne vlasti kontrolisane izvan Kosova.

Mislim, ako se osvrnete na zemlje u regionu možete da nađete primere kako uspostaviti

veze sa zemljama van granica. Na kraju krajeva, ono što može biti pravo za Srbe na Kosovu isto može biti i za Albance u Srbiji. Predlozi o decentralizaciji, kako bi Vlada bila bliže narodu, čini mi se kao zdrav pristup i nešto što vi možete da izgradite da bi ste učinili vašu zemlju jačom i bogatijom. Vi ćete se suočiti sa izazovima u uspostavljanju odnosa sa drugim zemljama u regionu, jer ne može biti sigurne i napredne budućnosti za Kosovo ako je region nestabilan i siromašan. Da budemo iskreni, budući odnosi sa Srbijom će biti teški. Zahtevaće se puno strpljenja i discipline za prevazilaženje straha, nesigurnosti i prošlosti. Građani i rukovodioci Srbije imaju veliku odgovornost za suočavanje i ostavljanje za sobom svoju razarajuću prošlost, ali će imati potrebe za vašu saradnju i razumevanje. EZ i NATO imaju znatno iskustvo u pružanju pomoći vladama u cilju prevazilaženja rivalnosti i nedostatka poverenja iz prošlosti. Znam da EZ i NATO pokušavaju da pomognu države Balkana u prevazilaženju istorijskih podela u regionu, ali mi svi ne možemo da idemo u budućnost ukoliko ne prevaziđemo prošlost. Mi u SAD uvek kažemo u šali da Amerikanci ne pamte svoju istoriju, ali kada dođu u Evropu vidi se koliko čuvaju sećanja na istorijsku prošlost. Treba pronaći sredinu između ova dva sveta, jer je ovo vreme kada Kosovo mora da misli na svoju budućnost. Jednu budućnost iza vremena nesigurnosti (radi se o fizičkoj nesigurnosti), jedna budućnost iza vremena kada su vojske prelazile međusobne granice. Znam da se to desilo u jednoj

nedalekoj prošlosti i znam da je bilo bola i tragedije. Vi ste započeli svoj put ka novoj budućnosti, koji će definisati vašu privreda, gde će ljudi u nezavisnoj državi uspešno poslovati sa privlačenjem stranih investicija, ubeđivanjem omladine da studira i više postigne kao i da realizuje snove o napretku. Ja sam putovao po svetu kao i većina od vas i video društva u kojim mladi mogu da ostvare ove snove radeći i studirajući. Video sam društva koja su privukla strane investitore sa stotine miliona dolara i koja izvoze prirodne resurse i talente a to je i ovde moguće.

Vi možete izgraditi ovu veliku privredu, da ulijete nadu i bogastvo, jedno osećanje za rad i svetliju budućnost za svakog građanina sve je to moguće.

Rukovodstvo ima odgovornost, ali odgovornost imaju i građani

Verujem da ćete nastaviti rad sa misijom OUN-a na Kosovu i da ćete firmirati bolji okvir ekonomskih politika. Ali, ubrzo morate više da mislite i radite sa privatnim investitorima od kojih sam jedan i ja, pošto nisam više u uniformi, postoje jasna pravila igre. Ohrabrujem Vas da više radite na stvaranju povoljnijeg poslovnog ambijenta, da privlačite strane investitore, dokažete svoj talenat i energiju naroda najboljeg dela Evrope. Prevažodno treba stvoriti iskrenu klimu integriteta i upravljanja gde će ljudi iz dalekih zemalja biti sigurni i profitabilni da ulažu svoj novac. To je ključ ekonomskog razvoja i svetlije budućnosti.

Na kraju, dozvolite da kažem nekoliko reči o odgovornosti

građana. Prirodno da rukovodioci, ali i građani imaju odgovornost. U prošlosti pod beogradskim režimom bilo je razumljivo da su institucije vlasti i zakoni bili instrumenti represije koju je trebalo ignorisati. To sam primetio u čitavom balkanskom regionu. Jedna od najgorih odlika Miloševićevog režima je bio šverc, neplaćanje poreza i javnih usluga. To je bila pojava u celom regionu. Ljudi su na to smatrali kao otpor nad dominacijom, ali to je sada prošlost i sada je Vlada Kosova – narod Kosova i svaki građanin je obavezan da prihvati svoj deo odgovornosti u cilju podrške Vlade, plaćanja poreza, faktura i da saraduje sa snagama reda što je karakteristika jednog uspešnog društva. Jačanjem ove saradnje Kosovo će imati više mogućnosti za ekonomski rast, razvoj i radna mesta. Dozvolite mi da na kraju još jednom izrazim svoju zahvalnost na pozivu i hvala ti Agime. Ne mogu izraziti koliko je ovo značajno za mene da se vratim nakon šest godina i vidim ovu zemlju punu prosperiteta i nade, na pragu veličanstvenog svanuća, sa velikim mogućnostima za svoj narod. Dozvolite da vas ohrabrim da optimistički gledate u budućnost, sa nadom i vizijom, jer od vas zavisi budućnost Kosova. Sa ohrabrenjem koju sam video kod ljudi ove zemlje mogućnost je velika za uspehe, ako radite zajedno.

Zahvaljujem vam se na ovoj velikoj časti i želim vam puno sreće.

Na zatvaranju ove svečane sednice predsednik Berisha je zahvalio generalu Klarku rečima: "Za Kosovo i na Kosovu vi ćete uvek ostati veliki general".

Ruski parlamentarci ocenjuju kao veliku grešku apsteniranje srpskih poslanika od sednica Skupštine Kosova

*Albanci i Srbi treba da iznađu mogućnosti za zajednički život na Kosovu.
Buduće Kosovo treba da bude entitet balansa i mira
Predsednik Skupštine je rekao da će u nezavisnom Kosovu biti garantovana
građanska prava svim zajednicama*

Predsednik Skupštine Kosova Kolë Berisha primio je danas delegaciju ruske Dume koju predvodi Sergej Bahurin, zamenik predsednika Parlamenta s kojim je razgovarao o radu Skupštine i razvojnim poli-

tikama svih zajednica u budućem Kosovu.

Predsednik Skupštine Berisha je na početku ruskim gostima prezentirao strukturu i organaizaciju Skupštine Kosova da bi zatim govorio o reformama u

Parlamentu i aktivnostima na donošenju zakona. On je govorio i o zalaganjima da se srpski poslanici vrate i plenarnim sednicama Skupštine Kosova.

Podvukavši viziju budućnosti Kosova, Berisha je istakao odlučnost kosovskih institucija i građana za nezavisnost zemlje. On je dodao da će u nezavisnom Kosovu biti garantovana građanska prava svim zajednicama. Beriša je zatim rekao da će se ostaviti iza leđa loša istorija zbog budućnosti dece na Kosovu. Potpredsednik ruske Dume Sergej Bahurin je istakao da ruski parlamentarci ocenjuju velikom greškom apsteniranje srpskih poslanika sa sednica Skupštine Kosova. On je izrazio stav ruskog Parlamenta da buduće Kosovo bude zajednica balansa mira i stabilnosti i da Albanci i Srbi treba iznađu mogućnosti za zajednički život na Kosovu.

Grčka je zainteresovana da, pored dosadšnjih, još više intenzifikuje aktivnosti na Kosovu

Solunska Konferencija je dokaz opredeljenosti Kosova za rešavanje manjinskih pitanja na osnovu avansiranijih standarda

Predsednik Skupštine Kosova Kolë Berisha je, za vreme boravka u Solunu – u Grčkoj, gde je održao uvodno izlaganje na Konferenciji, posvećenoj pitanjima zajednica na Kosovu, sastao se sa članom kabineta Grčke vlade, ministrom Jorgosom Kalanxisom. Ministar Kalanxis je zadužen u vladinom resoru za Makedoniju i Thrakiju, sa sedištem u Solunu. Sastanak se održao na inicijativu Grčke vlade. Tom sastanku su, pored saradnika

predsednika Skupštine gospodina Beriše, prisustvovao i šef Grčke Kancelarije u Prištini Nikolas Kanelos.

Sagovornici su na tom sastanku visoko cenili značaj teme Konferencije koja se održava u Solunu, kao dokaz opredeljenosti Kosova za rešavanje manjinskih pitanja na osnovu avansiranijih standarda.

Predsednik Skupštine gospodin Beriša je prezentirao i druge aktuelne

aktivnosti na Kosovu, i govorio o značaju koji će imati priznavanje nezavisnosti Kosova, kao mogućnost za veće garancije položaju manjina i mogućnost za svestranu saradnju i stabilnost u regionu. Na sastanku je razgovarano i o oblicima regionalne međuparlamentarne saradnje.

Ministar Kalanxis je naglasio zainteresovanost Grčke da, pored dosadašnjih, još više intenzifikuje aktivnosti na Kosovu, uz veću prisutnost u pogledu ekonomike saradnje.

Budućnost Kosova je u rukama kosovara

Tokom zvanične posete predsednika Skupštine Kosova, Kolë Berisha, sa saradnicima, Sjedinjenim Američkim Državama, imao je veoma plodotvorne susrete u Vašingtonu. Predsednika Skupštine Berishu primio je u američkom držvnom departmanu zamenik asistenta sekretara državnog departmana za pitanja Evrope i Evroazije, Rozmari Di Karlo. On se zatim sastao sa Betramom Braunom, direktorom za Jugoistočnu Evropu u Visokom savetu za nacionalnu bezbednost, gospođom Laurie Dundon, šefom kancelarije gđa. Medlin Olbrajt, g. Džejsom O Brajenom, takođe iz kancelarije gđa. Olbrajt, dok je u popodnev–im časovima učestvovao na okruglom stolu organizovanom od strane državnog departmana, čiji je moderator bio čarls Engliš, direktor Kancelarije za pitanja Istočne i Centralne Evrope, na kome je učestvovalo i kosovskoj delegaciji postavilo pitanja 10 predstavnika raznih sektora državnog departmana.

Medžunarodno prisustvo i nakon rešavanja konačnog statusa

Na susretu sa gđa. Di Karlo, predsednik Skupštine Berisha ju je govorio o aktuelnom stanju na Kosovu, o bečkom pregovaračkom procesu, o promenama do kojih je došlo u kosovskim institucijama i o demokratskoj klimi u Skupštini Kosova, ali je najveća pažnja u ovom razgovoru posvećena Kosovu nakon utvrđivanja statusa, kojom prilikom je predsednik Skupštine Kosova zatražio međunarodno vojno i civilno pris–

ustvo na Kosovu, posebno američko prisustvo, i nakon rešavanja konačnog statusa Kosova.

Predsednik Berisha je pohvalio gđa. Di Karlo za sve što je učinila a i dalje čini američka Vlada za Kosovo, uveravajući je da će nezavisno Kosovo biti faktor stabilnosti u regionu i šire.

Gđa. Di Karlo, nakon što je rekla da je dobro upoznata sa stanjem na Kosovu, istakla je da je budućnost Kosova u rukama samih Kosovara. Zadovoljni smo radom Pregovaračke ekipe Kosova i vi treba da nastavite pregovore istom ozbiljnošću i posvećenošću kao i do sada. Morate i dalje ohrabrivati povratak Srba u institucijama. Za Kosovare predstavlja značajan test vladavina zakona i vraćanje zauzete imovine raseljenim sa Kosova i u tome važnu ulogu može odigrati i Skupština Kosova. Amerika će biti prisutna na Kosovu i regionu i nakon utvrđivanja konačnog statusa Kosova, rekla je gđa. Di Karlo, koja je takođe naglasila da će na Kosovu biti prisutno vojno i civilno međunarodno prisustvo.

U susretu sa kongresmenom g. Eliot Engel, čelnik Berisha je informisao o najnovijim razvojjima na Kosovu, u duhu pregovora o finalnom statusu Kosova kao i o radu Skupštine Kosova u poslednja dva meseca. Predsednik Kolë Berisha informisan je od g. Engela o njegovim poslednjim aktivnostima u vezi sa razvojjima oko definisanja statusa Kosova.

Stvoriti atmosferu demokratije i obnove

Tokom posete predsednika Skupštine Kosova Kolë Berisha sa saradnicima Sjedinjenim

američkim državama, on se sastao u Nju–Jorku sa američkim ambasadorom Frenkom Uiznerom, specijalnim američkim izaslanikom u pregovaračkom procesu o Kosovu.

U radnom ručku, koji je organizovao ambasador Uizner, koji je trajao više od dva sata, predsednik Skupštine Kosova Berisha je informisao ambasadora Uiznera o dosadašnjem odvijanju pregovora u Beču, konstruktivnom angažovanju i ponudi kosovske strane u tim pregovorima, kao i daljem odvijanju pregovora pod posredovanjem Marti Ahtisarija. Konstruktivnost kosovske strane u bečkim pregovorima, ispoljen do sada, treba da se nastavi do kraja, rekao je on. Ponuda kosovske strane u tim pregovorima, koja treba da sadrži racionalnu i korisnu fleksibilnost, omogućiće da gospodin Ahtisari izgradi svoj stav, rekao je Uizner. Rukovodeće strukture Kosova: predsednik, premijer i ministri treba da preduzmu dalje korake koji dokazuju da se pruža ruka oživljavanja zajedničkog života među svim zajednicama. Neka se i dalje podrži sloboda kretanja Srba. Osnovno pitanje jeste da se stvori nova atmosfera, nov imidž koji treba da se ponudi svetu, atmosfera demokratije i obnove slobode manjina. Treća dimenzija vašeg angažovanja treba da bude nastavak rada na ispunjavanju standarda.

Presednik Skupštine Kosova Kolë Berisha tokom ove posete imao je i nekoliko susreta sa albanskom zajednicom kao i sa njihovim društvama, u Nju Jorku i Detroitu.

Treba da se poveća delovanje institucija za funkcionisanje vladavine zakona

U prostorijama Skupštine Kosova, održan je 4. (neformalni) međuparlamentarni susret delegacije Parlamenta Evrope, predvođene od g.-dže Doris Pack i delegacije Parlamenta Kosova, predvođene od čelnika Parlamenta, Kolë Berisha. U delegaciji Skupštine Kosova učestvovali su članovi Predsedništva Skupštine Kosova, kao i predstavnici iz parlamentarnih grupa: Parlamentarna grupa za integraciju, SLKM i Parlamentarna grupa "6+".

Centralne teme susreta bile su političko stanje na Kosovu i perspektiva za budućnost, s posebnim naglaskom na pregovore koji se odvijaju u vezi sa utvrđivanjem statusa Kosova, decentralizacija, prisustvo međunarodne zajednice, ostvareni progres na implementaciji standarda, položaj manjina i funkcionisanje privremenih institucija samouprave, kao i ekonomska stanje na Kosovu

Na završetku četvrtog susreta između Evropskog Parlamenta i delegacije Skupštine Kosova, održanog 21. juna 2006. godine, predsednik Skupštine Kosova, Kolë Berisha, i predsedavajuća delegacije iz Evropskog Parlamenta, Doris Pak, dali su ovo zajedničko saopštenje:

"Zadovoljni smo rezultatima četvrtog susreta, koji se održava u jednom posebno delikatnom trenutku odvijanja razgovora o budućem statusu Kosova. Duboko smo ubedjeni o neophodnosti nastavka i intenzifikacije naših međuparlamentarnih odnosa, koji moraju biti redovni tokom narednih godina. Naglašavamo da je od posebnog značaja komuniciranje i intenzivna interparlamentarna saradnja, posebno između Evropskog Parlamenta i Parlamenta Kosova.

Mi cenimo ispoljenu zrelost nakon smrti bivšeg Predsednika Rugova i njegovo zamenjivanje i nastavljamo da izražavamo potrebu povećanja ritma procesa implementacije standarda, kao i zabrinutost o krhkom bezbednosnom stanju.

Privremene institucije Kosova moraju učiniti odlučne postupke u pravcu poboljšanja političke

odgovornosti i implementacije standarda za jedno demokratsko i multietničko društvo, koje će i nakon utvrđivanja konačnog statusa omogućiti Kosovu da održi samog sebe na održiv način i omogući Evropsku integraciju.

Poštivanje prava svih zajednica na Kosovu i njihovih pripadnika, povratak uzajamnog poverenja – apsolutan je prioritet. Održivi povratak, reforme lokalne vlasti, omogućavanje osnovnih usluga za sve zajednice, posebno za manjine; mora se zagarantovati, tagodje, i aktivna participacija kosovskih Srba i ostalih manjina u privremenim institucijama i javnoj administraciji. Cilj ovih reformi treba da bude da svaka vrsta paralelni struktura postane nepotrebno i da se iste raspuštaju.

Mi pozivamo Vladu Kosova i sve privremene institucije da povećavaju njihovo delovanje za funkcionisanje vladavine zakona.

Evropska zajednica treba da odigra veću ulogu u ovom sektoru kroz odgovarajući mandat i prisustvo, posebno kroz njenu buduću policijsku misiju i u oblasti pravde.

Kosovari, takodje, moraju biti pažljivi u hitnoj potrebi da preuzmu u svoje ruke njihovu privredu, socijalna i pitanja životne sredine.

Ekonomska razvoj Kosova, investicije i zapošljavanje treba da omogućuju dugoročnu stabilnost. Mi smo pratili šest runde razgovora u pregovaračkom procesu o konačnom statusu i praćamo zadnje pozitivne razvoje u vezi sa kulturnim i verskim nasleđstvom; podržavamo buduće konstruktivne razvoje u najtežim oblastima decentralizacije, opština i privrede. To se može realizovati ukoliko obe strane imaju realističke stavove.

Opređeljeni smo za celokupan pozitivan kontinuitet pregovora o statusu i nadamo se da će njihov epilog biti u duhu perspektive evropskih integracija Kosova, perspektiva koja važi i za ostale zemlje regiona Zapadnog Balkana. Evropski Parlament ohrabruje Parlament Kosova da nastavlja sa sprovođenjem standarda, kao značajan korak nadzora Vlade.

Albanski narod korača slobodan, Albanija i Kosovo, kao dve sestre, koračaju ka evro-atlanskim integracijama

*Nezavisnost Kosova je jedino rešenje koje garantuje mir i stabilnost na Kosovu
Sada je vreme zbližavanja, regionalnih integracija, obećavajućeg i prosperitetnog dobrosusedstva,
ukidanja svih barijera između zemalja ovog regiona, rekao je Kolë Berisha*

Povodom posete Premijera Albanije, g. Sali Berisha, na Kosovu, Skupština Kosova je, pod predsedništvom Kolë Berisha, održala danas svečanu sednicu. Tim povodom poslanicima se, među kojima su bili i Predsednik Kosova, Fatmir Sejdiu, i Premijer Kosova, Agim Çeku, obratio Premijer Sali Berisha.

Na početku svečanog zasedanja, čelnik Parlamenta, Kolë Berisha, poželeo je dobrodošlicu Premijeru Sali Berisha, da bi se zatim obratio ovim rečima:

Kosovo sada posećuju mnogi državnici i visoke ličnosti svetske scene. Neki od njih su se čak obraćali i poslanicima ove Skupštine. Jedan takav slučaj imamo i danas.

Ovakvi trenuci imaju i svoju simboliku

Imam posebnu čast i zadovoljstvo da, u moje lično ime i u ime Skupštine Kosova, poželim dobrodošlicu Premijeru Albanije, gospodinu Sali Berisha.

Poštovani Premijeru Albanije, gospodine Sali Berisha, dobrodošli na Kosovu! Dobrodošli na ovom susretu sa poslanicima Skupštine Kosova!

Ovakvi trenuci, pored značaja, imaju i svoju simboliku. Trebalo je da prodje isuviše dugo vremena do ovog momenta:

Premijer Albanije se, po prvi puta, obraća jednim svečanim govorom poslanicima Skupštine Kosova.

Istini za volju, očekivali smo Vas i ranije, ali nije bilo sudjeno. Nije bilo pisano, Evo, danas se ova

poseta ostvaruje. Drago nam je za ovaj trenutak koji, osim simbolike, sadrži u sebi i dokaz srcačivanja daljina.

Nekoliko godina ranije, Priština i Tirana su bile veoma daleko jedna od druge, u geografskim distancama skoro nedostižnim ili, tačnije, nepremostivim. Daleko je bila čak i Tropoja, rodno mesto Premijera Berisha, koja je na samoj granici sa Kosovom.

Bilo je tako jer je naš region, Balkan, poznavao samo ideologije isključivosti, meskinske, barijere, granice, mržnju i strah od jedni-drugih. Sada, na svu sreću, nije više tako. To je prošlo vreme. Nikada se ne vratilo! Sada smo u jedno drugo vreme.

Danas, Priština i Tirana su mnogo bliže. Približavaćemo se još više. Jer je to naša želja. Jer je to vreme zbližavanja, regionalnih integracija, obećavajućeg i prosperitetnog dobrosusedstva, ukidanja svih barijera između zemalja ovog regiona. Siguran sam da nema potrebe za nekim posebnim predstavljanjem figure i ličnosti g.-dina Sali Berisha, jer ga poznajete i svi ga poznajemo. Dobro ga i za dobro poznajemo.

Ali, pre nego što ga pozivamo za

govornicom, dozvolite mi da konstatujem da je prisustvo g. Berisha među nama jedna dobra prilika da mu izražavamo zahvalnost za njegove posebne zasluge na svestranoj podršci datoj Kosovu, u danima golgote, pod nasiljem Miloševićeve soldateske.

Da mu izražavamo posebnu zahvalnost za njegove velike zasluge u danima radjanja demokratije i rušenja totalitarizma u Albaniji, početkom '90 godina.

I, posebno je dobra prilika da mu čestitamo na dobru vest koja nam je nešto ranije pristigla, potpisivanje Sporazuma pridruživanja-stabilizacije Albanije sa Evropskom Unijom. To je dobra vest i za Kosovo i za ceo Zapadni Balkan.

čestitajući Vam na ovo veliko dostignuće, g. Premijeru Berisha, pozivam Vas za govornicom Skupštine Kosova. Izvolite!"

Poslanicima Skupštine Kosova se zatim obratio premijer Albanije, Prof. Dr Sali Berisha, koji je na početku, u ime Vlade i građana Albanije, preneo najsrdačnije pozdrave, duboko priznanje, punu i svestranu podršku za koračanje napred u naporima za ostvarivanje legitimnih težnji i ideala građana Kosova.

U nastavku, premijer je rekao: "Ja dolazim na Kosovo samo tri dana posle sedme godišnjice oslobođenja Kosova i samo tri dana pošto je Albanija potpisala sa Evropskom unijom sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ostavljajući na taj način za sobom tranziciju i konsolidujući nepovratno svoj put ka udruživanju u porodici evropskih naroda i zemalja. Albanski narod korača slobodno i sigurno ka budućnosti. Kosovo i Albanija kao dve voljene sestre koračaju ka Evropskoj zajednici i NATO-u, ka budućnosti koju zaslužuju.

Datum 12. juni '99 godine predstavlja značajan događaj u istoriji slobode i mira, ne samo za Kosovo, već i za ceo Balkan i Evropu, NATO i njene zemlje članice. U ovoj godišnjici treba izraziti najdublje priznanje onima koji su pretvorili u realnost san slobode građana Kosova, moj veliki san. Bog blagoslovio njih, njihove zemlje i njihov narod!

Izgradimo zajednički evropsko Kosovo

Međutim, ja ovde pred vama treba da se sa velikim poštovanjem poklonim pred nadčovečanskim otporom građana Kosova, njihovu sublimnu požrtvovanost za slobodu, dostojanstvo, čast, nacionalni i evropski identitet. Ja takođe treba da izrazim svoje divljenje za vas, dragi poslanici i poslanice Kosova, koji ste za nekoliko godina pretvorili ovu Skupštinu u istinski hram, promotor korišćenja i zaštite vrednosti slobode, izrade i usvajanja zakona, normi, akata izgradnje demokratije, pravne države evropskog Kosova, Kosova ravnopravnih građana pred zakonom, nezavisno od etničke pripadnosti, Kosova koje sigurno korača ka prostorima evroatlantske integracije.

Tokom mog boravka na Kosovu imao sam priliku da se sastanem sa

najvišim ličnostima zemlje, sa glavnim administratorom, predsednikom, premijerom, predsednikom Predsedništva parlamenta i sastacu se i sa glavnim političkim rukovodiocima zemlje, uključujući i rukovodioce manjinskih zajednica, i sa zadovoljstvom konstatujem da je zajednička poruka svih tih susreta da radimo zajedno bez nacionalne, rasne ili verske razlike kako bi izgradili evropsko Kosovo. Tokom ove posete, ali i stalnim praćenjem kretanja na Kosovu, sa zadovoljstvom konstatujem da je na Kosovu postignut veliki i osetan progres u očuvanju unutrašnje stabilnosti i mira, ostvarivanju zatraženih standarda za demokratsko multietničko društvo i zemlju, suočavanju sa političkom sposobnošću i jasnoćom, sa visokocivilizacijskim i profesionalnim procesom pregovora. Ovakva nadahnuta i obećavajuća dostignuća su došla kao rezultat vaše želje, vaše jasne zajedničke političke volje za izgradnju demokratskih, sveobuhvatnih, funkcionalnih institucija, baziranih na zapadne vrednosti koje garantuju poštovanje prava i sloboda pojedinca i manjina u jednom slobodnom društvu i zemlji. Ovakav bogat rad, koji je obavljen, ne bi predstavljao takvo dostignuće bez pomoći međunarodnog faktora, UNMIK-a, posebno KFOR-a. Ovi muškarci i žene iz celog sveta doneli su ovih godina na Kosovu najbolje iskustvo svojih zemalja, primenili su ovde to iskustvo zajedno sa vama, obnovili su Kosovo, izgradili demokratske institucije i pravnu državu, civilno društvo, garantovali su red, mir, stabilnost na teritoriji Kosova i time zračili u celom regionu. Zato treba da ste zahvalni ne samo vi, već i svi mi ostali. Danas se nalazimo pred istorijskim trenutkom za Kosovo, u kome međunarodni proces o statusu ide ka okončanju. Ja se pridružujem svim visokim ličnostima koje sam susreo na Kosovo, da je politički

proces ka statusu na dobrom putu i da budućnost Kosova treba da bude nezavisna, suverena i demokratska zemlja integrisana u Evropskoj zajednici i NATO-u.

Albanija snažno podržava osnovna načela o rešavanju statusa

Albanija je bila i ostaje značajan, aktivan i konstruktivan faktor u rešavanju pitanja Kosova. Stav Albanije o Kosovu je jasan. Mi snažno podržavamo napore međunarodne zajednice, Saveta bezbednosti, Kontakt grupe i misije Specijalnog izaslanika Generalnog sekretara Organizacije Ujedinjenih nacija, predsednika Marti Ahtisarija, zajedno sa predstavnicima Kosova na iznalaženju rešenja koje uzima u obzir punu volju naroda Kosova. Albanija takođe snažno podržava osnovna načela formulisana od strane ovih međunarodnih organa na osnovu kojih će se izgraditi to rešenje, ne povratak u situaciji pre '99. godine, ne podela Kosova, ne udruživanje sa nekom zemljom i sa nekim delom neke druge zemlje. Mi smatramo da je međunarodno civilno i vojno prisustvo neophodno za Kosovo i region za određeno vreme posle statusa.

Takođe, trenutak je da izrazimo duboko priznanje za odličan rad i doprinos šefa UNMIK-a, Sorena Jesena Petersena, koji odlazi ostajući veliki prijatelj Albanaca i ne samo Kososa, već i drugih zemalja za doprinos i viziju koju je branio tokom njegovog boravka na čelu ove međunarodne organizacije na Kosovu. Međutim, mi verujemo da će se odličan rad g. Petersena na Kosovu nastaviti i dalje od strane UNMIK-a do okončanja pregovora i obezbeđenja finalnog statusa Kosova. Za Albaniju nezavisnost Kosova je jedino rešenje koje

garantuje mir i stabilnost na Kosovu, i ne samo na Kosovu, već i u drugim zemljama u okruženju. Mir, stabilnost i njihova konsolidacija na Kosovu imaju veliki značaj za Albaniju, Makedoniju, Crnu Goru i Balkan u celini. Međutim, njihova konsolidacija je težak i životni proces, gorko nasledstvo. Siromaštvo, slabost pravne države, organizovani kriminal, korupcija i terorizam su faktori koji ugrožavaju bezbednost i stabilnost, kako na Kosovu, tako i u drugim zemljama Balkana i šire. Međutim, na Kosovu kao i u celom Balkanu, prvorazredan značaj za mir i stabilnost ima poštovanje prava i sloboda manjina, njihovog jezika, kulture, obrazovanja i vere. Odnos prema članovima manjina u celini, i srpske manjine posebno, predstavlja veliki moralni, zakonski, nacionalni i međunarodni dokaz i odgovornost za albanske građane na Kosovu, dokaz njihove vizije o evropskom i nezavisnom Kosovu, dokaz njihovog odnosa prema životnom nacionalnom interesu, ali i dokaz njihovog priznanja prema onima koji su za zaštitu ljudskih prava i sloboda Albanaca na Kosovu intervenisali juna '99. godine. Ja pozdravljam platformu o decentralizaciji i pravni okvir garantovanja ljudskih prava i sloboda vašeg političkog rukovodstva, kao odličan dokumenat koji prožima načela Evropske konvencije o pravima manjina i Konvencije o lokalnoj i regionalnoj autonomiji domaćeg upravljanja. Imam veliko poverenje u vašoj punoj posvećenosti njihovom oživotvorenju. Ja sam siguran da će se kulturno, versko nasledstvo, srpske crkve, manastiri koji su ujedno i dragoceno bogatstvo Kosova i cele Evrope, zaštititi i očuvati kao što su vekovima zaštićene i očuvane na Kosovu od strane Albanaca.

Društveno pomirenje na Kosovu je od životnog nacionalnog interesa

Vlada Kosova je učinila najozbiljnije napore u povratku raseljenih na Kosovu, ali sve to ne može zaminiti životni značaj praštanja, pomirenja, amnistije na Kosovu. Zato, iz ove počasne katedre, upućujem bratski poziv svim građanima Kosova, posebno desetinama i hiljadama očeva, majki, braći i sestara koje su izgubile svoje najmilije da nađu duhovnu snagu da praštaju. Praštati nikad ne znači zaboraviti, naprotiv to je najplemenitiji način poštovanja i oživotvorenja uspomene na svoje najmilije. To je jedini način pretvaranja u vrlinu, i to u najveću vrlinu njegove sublimne poštovanosti, za postavljanje u svetlo budućnosti ljudskog duha svojih najmilijih, za njegovo veličanje zajedno sa veličanstvenom tvorevinom slobodnog Kosova. Praštati znači znati razlikovati žrtvu od krivca i biti svima jasno da Milošević nije bio samo naš neprijatelj, već je bio neprijatelj i drugih naroda.

Društveno pomirenje na Kosovu je od životnog nacionalnog interesa i ovde mislim na nacionalni interes u celini. Ovaj interes zahteva da se uvek ima u vidu da odnos prema srpskoj manjini ima vrlo veliki značaj za odnose između Albanaca i Srba na Balkanu. Dva naroda, u svom najboljem interesu, ali i u izvrsnoj tradiciji civilizovanih naroda, treba da preuzmu sve odgovornosti i da otvore novo poglavlje saradnje, prijateljstva i zajedničke integracije u Evropi. Ja takođe treba da uputim prijateljski poziv srpskoj manjini na Kosovu, tražeći garanciju slobodnog kretanja i prava koja im pripadaju, da se uključe u aktivan život njihove zemlje i da daju svoj doprinos konsolidovanju zajedništva, međuetničke harmonije na Kosovu, što je u njihovom najboljem interesu i u interesu nji-

hove dece. Pozivam ih da ne čuju sirene nacionalističke manipulacije, već da veruju i podrže evropsku viziju slobodnog i nezavisnog Kosova.

želim da podvučem da Albanija i Kosovo imaju zajedničke interese u svim oblastima, za koje se radilo, ali se još više zahteva da se radi u buduće. Kosovo se preko luka Albanije još više približava Evropi. Tom cilju služi i proširenje luke u Šendinu, pospešivanje rada na izgradnji superstrade Drač – Morina – Merdare – Niš i nadalje. I Kosovo i Srbija imaju problema sa lukama. Biće dobrodošli, Jadransko More ima mnogo luka.

Republika Albanije smatra Kosovo delom demokratskih i integracionih procesa u regionu i šire, zato smo tesno podržali i nadalje ćemo podržati vaše uključjenje i zastupanje u svim višestranim inicijativama, povećanju političkih razmena i proširenju vaše saradnje sa zemljama u regionu, sa međunarodnim organizmima, Evropskom zajednicom i NATO-om.

Na kraju, dozvolite mi da vas još jednom uverim u punu podršku Vlade Albanije za pozitivno unapređenje procesa koji se već odvija na Kosovu za izgradnju slobodne, nezavisne, demokratske i multietničke zemlje koja garantuje i poštuje ljudska prava i prava manjina, nove zemlje usmerene ka evroatlanskoj integraciji, Kosova – faktora mira i stabilnosti na Balkanu. živelo Kosovo"!

Nakon ovih toplih reči, Kolë Berisha se zahvalio Premijeru ovim rečima: "U ime poslanika Skupštine Kosova, zahvaljujem Vam se na lepe izgovorene reči. I, dozvolite mi da Vam još jednom izražavam naše zahvalnosti za svaku lepu reč koju ste izgovorili za Kosovo, bilo kao Predsednik Albanije, ili kao lider opozicije, u međunarodnim organizacijama, tokom teških godina, kada Kosovo nije moglo učestvovati sa svojim predstavnicima".

Funkcionalni parlamentarizam, efikasnije nadgledanje Vlade

Unastojanjima da se učini pomak u pravcu naprednog i demokratskog društva, Skupština Kosova je usvojila plan o standardima. Tokom današnje plenarne sednice predsednik Skupštine Kolj Berisha je izjavio da su ove promene pokrenute kako bi Skupština funkcionisala u skladu sa standardima parlamenata drugih demokratskih država.

Ove promene uglavnom podrazumevaju stvaranje preduslova za dinamični period postavljanja poslaničkih pitanja i prezentaciju dvočasovne parlamentarne rasprave koja će se odvijati na plenarnoj sednici u vezi određenog pitanja koje je pokrenula opozicija. Na kraju je Skupština usvojila predlog za izradu godišnjeg plana rada kao i održavanje plenarnih sednica najmanje dva puta mesečno.

"Pre tri meseca vi ste me izabrali za predsednika Skupštine Kosova. Prilikom izbora ja sam obećao da ću raditi za podizanje na viši nivo demokratskih vrednosti naše institucije. Ovaj plan je rezultat stalnih konsultacija sa poslanicima Skupštine, Vladom i našim međunarodnim prijateljima. U ovim istorijskim trenucima, kada su svi okrenuti prema Kosovu, došao je trenutak da učinimo korak napred", izjavio je predsednik Skupštine Kosova Kolj Berisha.

Plan Skupštine za standarde doprineće poboljšanju rada i funkcionisanja Skupštine čime će se omogućiti efikasnije nadgledanje rada Vlade.

Kakve novine donese reforme u parlamentarnom životu

U vezi sa procedurama koja se upotrebljavaju u Skupštini Kosova oko transparentnog i demokratskog funkcionisanja u njoj, izražena su mnogo uznemirenja.

Skupština Kosova je odlučila da se bavi ovim uznemirenjima kako bi najviša mesna institucija približi standardima i praksama parlamenata u čitavom svetu. Tokom nekoliko sledećih meseca uradiće se neke izmene koje imaju težnju da vidno poboljšaju funkcionisanje, menadžiranje i upravljanje u našoj instituciji. Ove promene će pomoći u ispunjenju plana o standardima o kojima će se raspravljati u Savetu Bezbednosti OUN-a u Junu.

Prva tačka reforme je usvajanje godišnjeg kalendara rada Skupštine Kosova. Skoro svaki parlament u svetu objavljuje takav kalendar. Pomoću ovog kalendara poslanici i široka javnost upoznaju se sa datumima plenarnih sednica, o sednicama Predsedništva i drugih redovnih sednica. Usvojeni plan pruža mogućnosti za više ifiksnih redovnih sednica, u cilju da poslovi završe na regularan način. Sednice će se održati dva puta mesečno tokom normalnih perioda rada i tri puta mesečno tokom intenzivnih perioda rada. Nedelju dana pre sednice održaće se redovna sednica sa predsednicima komisija (utorkom), sa šefovima parlamentarnih grupa (sredom) i sa Predsedništvom (četvrtkom). Normalno, avgust se predvija kao mesec odmora iako za ovu godinu može da bude izuzetak.

Druga tačka reforme, koja je bliža sa prvom, odnosi se na kalendar aktivnosti Predsedništva. Ovaj detaljni kalendar će biti usvojen od strane Predsedništva svakih dva meseca i pomoći će na boljoj organizaciji njenog rada.

Treća tačka reforme je plan standarda koji ima za cilj da osnaži suverenitet Skupštine i poboljša polaganje računa Vlade. Zahtevi ovog plana su veoma jasni:

Da bude redovni period za parlamentarna pitanja;

Redovne interpelacije iniciranih od

strane parlamentarnih grupa;

Plan za tehničku podršku komisija;

Unutrašnji plan administracije;

Nacrt, budžet, inicirano od strane Komisije za budžet i financije i usvojen od strane Predsedništva;

Poboljšanja u menadžiranju informativnog sistema; i

Medije i javnost imaju pristup u službenim dokumentacijama.

Zašto se postavljaju parlamentarna pitanja

Parlamentarna pitanja mogu da se postave od strane svakog poslanika radi traženja informacija ili da se traži delovanje prema određenim pitanjima.

Pitanja obavezuju ministre da objasnjavaju i opravdavaju svoj rad, rešenja i aktivnosti u Ministarstvu. Poslanici koriste ovo pravo tako da postavljaju pitanja tokom "predviđenog vremena za pitanja".

Zahtevi za informacije i objašnjenja tokom predviđenog vremena za pitanja je jedna od vitalnih odgovornosti poslanika i predstavlja jednog od elemenata parlamentarnog nadzora Vlade.

Pitanja se postavljaju unapred u pisanoj formi omogućujući Vladi dovoljno vremena radi pripreme.

Odgovarajući ministar treba da bude upoznat najmanje dva dana pre plenarne sednice kakobi on bio pripremljen da odgovara na specifična pitanja.

Iako parlamentarna pitanja mogu da se postavljaju od strane svakog poslanika, period parlamentarnih pitanja tradicionalno se smatra kao "vreme opozicije".

"Predviđeno vreme za pitanja" predstavlja određeni period u okviru plenarne sednice gde poslanici a posebno poslanici iz opozicije, postavljaju pitanja za članove Vlade, koje treba da usmeno odgovore na licu mesta.

Briljantan model delovanja i reagovanja odmerenog i odlučnog političara

- **BERISHA:** Kosovo u svojoj istoriji, često je osetilo na svojim plećima i patilo zbog posledica iskrivljenih činjenica pred svetom, stoga smatramo prijateljima i nikada ne zaboravljamo one koji su govorili istinu o nama. Upravo Vi ste to učinili gospodine Petersene i Kosovo vam je na tome zahvalno
- **PETERSEN:** Sve promene u rukovodstvu (Predsedništvu, Vladi i Skupštini) posle smrti Rugove izvršene uz poštovanje pravila demokratije, prijatno iznenadivši i mnoge demokratske zemlje sveta, što je ocenjeno i od strane Saveta bezbednosti OUN

Povodom okončanja mandata g. Sorena Jessena Petersena u misiji SPGS – a na Kosovu, Skupština Kosova, 29. 06. 2006. godine pozvala ga je na oproštajnom sastanku na sednici Skupštine Kosova.

Kolë Berisha je, na početku, biranim rečima govorio o značajnom doprinosu Petersena za vreme dok je on vodio ovu misiju. Predsednik Skupštine, Berisha, je istakao: "Vreme veoma brzo prolazi kada putuješ sa dobrim ljudima.

Gospodine Petersenu, mi smo zajedno prošli dobar deo puta i veoma brzo je došao dan rastanka. želeli bismo da Vaš boravak traje duže kako bismo zajednički okončali procese na kojim smo radili zajedno. Ipak, shvatamo vaše razloge odlaska.

Mi ćemo Vas se sećati dugo i često. U svakoj situaciji – jer ste nam ostavili briljantan model delovanja, reagovanja odmerenog i odlučnog političara. Ostavljate nam model čoveka delovanja, koji se nalazi na

pravom mestu i u pravo vreme.

Kosovo u svojoj istoriji, često je osetilo na svojim plećima i patilo zbog posledica iskrivljenih činjenica pred svetom, stoga smatramo prijateljima i nikada ne zaboravljamo one koji su govorili istinu o nama. Upravo Vi ste to učinili gospodine Petersene i Kosovo vam je na tome zahvalno.

Vi ste nam dali model čoveka koji ima smelost da kaže istinu i da je zaštititi. Vi ste model delovanja čoveka i političara.

Bićemo ponosni za sve ono što smo zajednički uradili ovih godina na Kosovu

Tokom ove dve godine imali smo i teških trenutaka, ali u pokušajima za prevazilaženje istih, želja za saradnjom je pojačana. Poverenje olakšava saradnju. Preko Vas svet nas je lakše razumeo – sigurni smo da ćete Vi još činiti za Kosovo bilo gde da ste.

G–dine Petersene, mi vam verujemo kada kažete da će Kosovo uvek ostati sa vama.

Vašim neumornim zalaganjem, Vi ste postavili veliku i jaku bazu, osnivanja institucija Kosova, kojom će te se kao i mi ponositi sa svim što smo zajednički uradili ovih godina na Kosovu.

Drago mi je što mogu da vam iznesem iskrene i srdačne reči, koje nisu samo reči kurtoazije, koje se navode u trenucima rastanka, ali mi je drago da i Vi znate i svi drugi znaju da ova osećanja dele i građani Kosova.

Ovo je poslednji sastanak na kojem ćemo razmeniti zajednička mišljenja sa vama u svojstvu šefa UNMIK–a, ali od danas nećete biti u tom svojstvu, međutim ostaćete prijatelj Kosova. To je veoma mnogo i u našoj tradiciji sveto.

Danas, ja i poslanici Skupštine Kosova, institucije i građani Kosova Vas pozdravljamo: do skora vidjenja gospodine Petersene! Kada god budete imali priliku radovaće nas Vaša poseta. Vi ste sada deo Kosova gospodine Petersene.

Govornica je Vaša gospodine Petersene".

Nakon tog izlaganja, poslanicima se obratio g. Petersen.

Na početku svog izlaganja pred poslanicima Skupštine Kosova, Specijalni predstavnik Generalnog sekretara OUN na Kosovu, Soren Jesen Petersen, pozdravio je

predsednika Sejdiua, premijera čekua, predsednika Skupštine Kosova Berishu i sve parlamentarce Kosova, a zahvalio je Predsedništvu Skupštine za ovaj oproštajni govor pre odlasa sa Kosova. On je priznao da ima emocija i da mu je teško da se udalji sa Kosova posle rada koji je obavio sa predstavnicima i institucijama Kosova tokom dve godine na čelu UNMIK–a.

Petersen je nazvao trenutkom ponosa parlamentarne izbore 2004. godine i potsetio da je Beogradski režim sugerisao kosovskim Srbima da ne učestvuju na izborima. On je ocenio da je trebalo da se nauči praksa funkcionisanja centralne vlasti sa pozicijom i opozicijom, naglašivši da je to značajno za diverzitet demokratije. Glavni administrator Petersen je ovom prilikom potsetio na poteškoće stvaranja vladine koalicije, ali i uspešnog savladavanja teškog trenutka ostavke premijera Haradinaja, događaj koji je imao mogućnost stvaranja nestabilnost, ali koji je dostojanstveno prevaziđen. On je, međutim, pohvalio značajan rad institucija Kosova na ispunjavanju standarda.

Rugova je umro ne videvši ostvarivanje njegovog sna

Među teškim trenucima za njega i za Kosovo, Petersen je spomenuo bolest predsednika Rugove i smrt olićenja težnji njegovog naroda, ne videvši ostvarivanje njegovog sna. Petersen je, međutim, tvrdio da su sve promene u rukovodstvu (Predsedništvu, Vladi i Skupštini) posle smrti Rugove izvršene uz poštovanje pravila demokratije, prijatno iznenadivši i mnoge demokratske zemlje sveta, što je ocenjeno i od strane Saveta bezbednosti OUN. Petersen je u svom izlaganju pred poslanicima Skupštine Kosova posebnu pažnju

posvetio početku razgovora o statusu zemlje i imenovanju Ahtisarija za glavnog pregovarača, izražavajući uverenje da će se status Kosova utvrditi za nekoliko meseci. On je skrenuo pažnju da kašnjenje utvrđivanja statusa neće biti dobro ni za stabilnost u regionu. Petersen je reako da rešenje treba da bude prihvatljivo za većinu naroda Kosova, a ujedno i za manjinu.

Među uspesima njegovog rada na Kosovu Petersen je spomenuo prenošenje nadležnosti na domaće institucije. On je tvrdio da se angažovao na stvaranju uverenja u UNMIK–u i šire da institucije Kosova treba da budu odgovorne za zemlju. Govoreći o privrednom razvoju Kosova, Petersen je priznao da i pored vidnog napredka, nije se uspelo da se smanji velika nezaposlenost na Kosovu. On se angažovao za stvaranje uslova za ulaganje stranog kapitala na Kosovu, a time i povećanje broja radnih mesta za mlade.

Srbi Kosova ubrzo će se osloboditi beogradskog tutorstva

Petersen je tvrdio da je bilo u dužnosti njegove misije na čelu UNMIK–a na Kosovu da stvori uslove za multietničko društvo, da je mnogo radio na tom planu, naročito na vraćanju Srba. On je naglasio da ima pozitivnih izmena u ponašanju ljudi na Kosovu što se tiče povratka, ali je prepreke stvarala destruktivna politika Beogrda. On je izrazio optimizam da će se kosovski Srbi ubrzo osloboditi tog tutorstva i da će sami naći rešenje. Kosovo je bilo, jeste i ostaće multietničko, rekao je Petersen. Nakon utvrđivanja statusa, Kosovo neće podbaciti i kosovski Srbi će naći šire mogućnosti napretka, tvrdio je čelnik UNMIK–a.

U vašim rukama Kosovo će biti snažna

Treba da se ponosimo dostignućima Kosovske policijske službe, rekao je Petersen govoreći o mehanizmima bezbednosti na Kosovu i dodao da Kosovo treba da postane mesto vladavine zakona. Video sam vaš rast i vašu zrelost da se suočavate sa izazovima koji vam stoje na putu, naglasio je Petersen. U vašim rukama Kosovo će biti snažno, rekao je Petersen i izrazio divljenje za strpljenje ljudi sa sela i gradova Kosova u suočavanju za

životnim poteškoćama. On je ocenio privilegijom to što mu je pružena prilika da radi za te ljude i za Kosovo.

Volja većine naroda na Kosovu je nezavisnost, rekao je Petersen i sugerisao da se san većine podeli sa drugim zajednicama, kako taj san nebi postao mora za ostale.

Doživotan prijatelj Kosova

Ma gde bio, uvek ću raditi za ljude Kosova, rekao je Petersen i obavezao se da će uvek biti prijatelj Kosova. Kada vaš san bude postao realnost, podeliću sa vama

taj veličastven trenutak, zaključio je Petersen.

Po okončanju izlaganja, glavnom administratoru Petersenu je predsednik Skupštine Kosova Berisha uručio umetničko delo po motivima "Boginja na prestolu" koje dokumentuje civilizacijsku iskonost ovog dela Evrope. Zatim je Petersen prijateljski popio kafu sa poslanicima Skupštine Kosova. Pre početka sednice, glavni administrator Petersen je imao susret sa predsednikom Skupštine Kosova Berishom, u kome se razgovaralo o prošloj i budućoj saradnji.

Nastojanja za iznalaženje rešenja oko izgradnje objekta Akademije nauka i umetnosti Kosova

Predsednik Skupštine Kosova, Kolë Berisha, je na njegovu inicijativu imao danas susret sa predstavnicima Akademije nauka i umetnosti Kosova, Ministarstva pravde, Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije i OSCE-a, u vezi sa izgradnjom objekta ANUK-a. Predstavnik Opštine Priština nije došao na ovaj susret. Na početku je čelnik Parlamenta naglasio da smo se ovde sastali da bi smo iznalazili rešenje oko izgradnje objekta jedne institucije od posebnog značaja, kao što je Akademija nauka i umetnosti Kosova. Napori za izgradnju ovog objekta čine se angažujući se i u pravcu iznalaženja jedne potrebne alternative za Kosovski institut za

pravosuđe, koji se nalazi na mestu na kome treba da se gradi Akademija.

Predsednik ANUK-a, Rexhep Ismajli, je još jednom prezentirao tok nastojanja za izgradnju ovog objekta, kao i trenutke otežavanja njegove realizacije, koji se odnose na Institut za pravosuđe. On je rekao da je, zbog ne otpočinjanja građevinskih radova, u dva navrata trebalo da se vrate finansijska sredstva. Ministar Pravde, Jonuz Salihaj, i ministar Obrazovanja, Agim Veliu, iznoseći njihove stavove, kao i ostali sagovornici, složili su se da objekat Akademije mora biti izgrađen tamo gde je planirano, dok se za Institut za pravosuđe mora iznalaziti jedno

rešenje do izgradnje objekta Ministarstva pravde. Premeštanje Instituta se mora izvršiti, jer se to predviđa i urbanističim planom Prištine. Predstavnik Predsedništva Kosova, Isa Mustafa, preneo je odlučnost Predsednika Fatmir Sejdiu o iznalaženju jednog, što je pre moguće, rešenja za početak izgradnje Akademije. Sa interesovanjem je dočekan i stav OSCE-a, iz kojeg su prisustvovali Henri Mc Goven i Marice Nyber, koji je i osnivač Instituta za pravosuđe. Od predstavnika OSCE-a je rečeno da je za osnivanje Instituta i njegovo renoviranje OSCE dodeljilo određena sredstva, ali ovaj institut je sada kosovski i finansira se iz Kosovskog budžeta, pa je, stoga, značajno da se za isti pronalazi odgovarajući objekat. Predstavnik OSCE-a nije bio protiv premeštaja ovog objekta. Svi učesnici su se složili da se naredne sedmice održi još jedan susret, na kojem će izveštavati ministar Pravde, Salihaj, koji je obećao da će se maksimalno založiti za iznalaženje rešenja oko ovog pitanja.

Postižu se nepobitni rezultati u demokratizaciji parlamentarnog života

Skupština se mora posebno angažovati u amandamentiranju i što bržem usvajanju triju zakona, koji se odnose na jezike, kulturno nasledje i verske zajednice

Predsjednik Skupštine Kosova, **Kolë Berisha**, zajedno sa članovima Predsedništva Skupštine, imao je danas susret sa šefovima međujevnih kancelarija u Prištini u vezi sa planom standarda i reformom rada Skupštine Kosova. čelnik Parlamenta Berisha je ovom prilikom prezentirao plan standarda i reformi u radu Skupštine, koji je usvojen od strane Skupštine na zadnjoj sednici. U vezi stim, predsjednik Parlamenta Berisha je naglasio da smo, kao što sam već obećao prilikom izbora za predsjednika, da ću sezaložiti da Skupština bude temelj parlamentarne demokratije, snažan glas pozicije i opozicije, većine i manjine, transparentnosti, zajedno sa Predsedništvom pristupili sprovođenju reformi. U tom duhu sačinjen je kalendar sednica Skupštine i sastanaka Predsedništva. Izvršene su i izmene u Poslovniku Skupštine, koje omogućuju realizaciju ovih ciljeva i ostvarivanje evropskih standarda parlamentarnog rada. U radu Predsedništva postigli smo jedan koncenzus, na osnovu kojeg se, u donošenju odluka, ne primećuju stranačke razlike. U svim ovim angažovanjima, uvek računamo na pomoć Evropske unije. Jedan detaljan pregled reformi predstavio je i politički savetnik predsjednika parlamenta, **Ramë Manaj**.

Šefovi kancelarija **SAD-a, Austrije, Nemačke, Francuske i Velike Britanije**, odnosno: **Phillip Goldberg, Alexander Bajerly, Thierry Reynard, Eugen Wollfart, David Blunt** su u njihovim gov-

orima bili impresionirani aktuelnim razvojem u Skupštini Kosova. U tom duhu oni su čestitali predsjedniku Skupštine Berisha, kao i Predsedništvu, na nepobitne rezultate koji se postižu u radu Skupštine, odnosno u demokratizaciji parlamentarnog života, u okviru kojeg se oseća jedan novi duh. Jedan od prvorazrednih ciljeva Skupštine treba da bude posebno izrada i usvajanje zakona u skladu sa najavansiranim međunarodnim zakonodavstvom. U datom trenutku Skupština se mora posebno angažovati u amandamentiranju i što bržem usvajanju triju zakona, koji se odnose na jezike, kulturno nasledje i verske zajednice. Predloženo je da se ovaj posao obavlja najkasnije do oktobra ove godine. Šefica Švajcarske kancelarije u Prištini, **Yvana Enzler** se založila za još veći promotor žena – poslanika u svim pitanjima koja se postavljaju u Skupštini. Šefovi kancelarija su

pozdravili ovu inicijativu, izražavajući volju da ovakvih susreta bude i u buduću.

Xhavit Haliti je rekao da je i opozicija dala svoj doprinos da bi se postigao ovakav stepen demokratizacije rada, nastavljajući sa naporima u iznalaženju zajedničkog jezika u parlamentarnom radu. On se u nastavku založio da se u Parlamentu stvaraju mogućnosti da se istraživačke parlamentarne komisije formiraju i bez većine glasova. **Naim Maloku** se više zadržao kod pitanja angažovanja Skupštinske komisije za emergentnu pripravnost da, pored preuzimanja kompetencija u oblasti bezbednosti, ima skupštinski nadzor u ovoj oblasti. U tom kontekstu, on je spomenuo veoma uspešne posete koje je ova komisija učinila u Sloveniji i Makedoniji. **Mahir Yagcilar** je, pak, govorio o daleko širim mogućnostima koje se stvaraju i za poslanike iz redova manjina u radu Parlamenta.

Politički status Kosova mora da se reši u toku ove godine, zasnivajući se u volji većine na Kosovu

Susreti najvišeg nivoa u Parlamentu Evrope, Evropskoj komisiji i Savetu Evrope

Nezavisnost Kosova je optimalno rešenje za Kosovo i u interesu stabilnosti regijona

Očekuje se intenziviranje susreta i komunikacija između Parlamenta Kosova i Parlamenta Evrope

Sabri Hamiti, član Predsedništva Skupštine Kosova i predsednik Komisije za međunarodnu saradnju i Evropske integracije, dana 6. i 7. juna je boravio u Briselu, pri čemu je imao susrete najvišeg nivoa u Evropskom parlamentu, Evropsku komisiju i u Savetu Evrope. Susreti su se održali sa političkim ličnostima, koje su povezane sa procesima u Jugoistočnoj Evropi i na Kosovu. Predsednik Komisije za inostrane odnose u Parlamentu Evrope, g. Elmar Brok je, u susretu sa g. Hamiti, naglasio da politički status Kosova mora biti rešen tokom ove godine, uzimajući u obzir volju većine na Kosovu.

Neophodnost definisanja statusa Kosova tokom ove godine – naglašena je i u susretu sa g. Stefan Lehne, emisar EU-a u razgovorima za Kosovo. Rešavanje statusa će stvoriti uslove za njegov privredni i politički razvoj i evropske integracije, rečeno je tom prilikom. član Predsedništva Skupštine, Hamiti, je ocenio da je jedan veoma značajan susret održan u Generalnoj direkciji za proširenje Evropske komisije, sa g.-djom Genoveva Ruiz Calavera, koja će od sada upravljati Desk-om, koji je nedavno formiran, kako bi

pratili razvoje na Kosovu sa integracionih aspekata. Ova kancelarija će, od sada pa na dalje, imati koncentrisanu i intenzivnu delatnost u komunikaciji sa institucijama Kosova od strane Evropske komisije.

G.Hamiti je imao i posebne susrete i sa g.-djom Doris Pak, angažovana za Jugoistočnu Evropu, zatim sa g. Erhard Busek, koordinator Pakta stabilnosti, kao i sa g. Martin Kamp, generalni sekretar Narodnih stranaka, koje i čine većinu u Parlamentu Evrope.

G. Sabri Hamiti je, u svim tim susretima, naglasio da je nezavisnost Kosova optimalno rešenje za Kosovo i u interesu stabilnosti u regijonu. Jedno demokratsko Kosovo, koje garantuje ljudska prava i ravnopravne šanse za sve. On je, na poseban način, podvukao da je Kosovo sa istorijskog, kulturnog i geografskog aspekta u Evropi, dok je njegov razvojni cilj da i politički postane Evropa, kroz proces integracija, što podrazumeva postizanje standarda i univerzalnih vrednosti, čuvajući i svoje nacionalne vrednosti.

Prema g. Hamiti, u nastavku će biti intenziviranje susreta i češćih komunikacija između Parlamenta Kosova i Parlamenta Evrope.

Komisija za reagovanje u vanrednim situacijama u Sloveniji

Produbljivanje saradnje između članova dvaju parlamenata, Kosova i Slovenije, bila je centralna tema posete, naročito konsultacija iskustava iz oblasti skupštinske kontrole nad tajnim službama

Delegacija Komisije Skupštine Kosova za reagovanje u vanrednim situacijama sa šlanom predsedništva Skupštine i predsednikom ove Komisije na čelu Naimom Maljokuom, vratila se danas sa veoma uspešne trodnevne posete Sloveniji.

Parlamentarna delegacija sa Kosova, u okviru svog sažetog programa posete, imala je niz značajnih susreta sa visokim zvaničnicima visokih slovenačkih institucija.

Delegacija se sastala sa Odborom za spoljnu politiku slovenačke skupštine čiji je predsednik Jožef Jerovšek, Državnim sekretarom u Ministarstvo unutrašnjih poslova Slovenije Zvonko Zinraj, Slovenačkim ministrom odbrane Karlo Erjavec; zatim je imala razgovore sa predstavnicima Slovenačke vojske i predstavnicima informativne i bezbednosne službe pri Ministarstvu odbrane; Generalnim sekretarom Skupštine Slovenije Lovro Lončar, Predsednikom i članovima Komisije za kontrolu obaveštajne i bezbednosne službe kao i sa Zamenikom generalnog direktora Slovenačke obaveštajne i bezbednosne agencije mr. Janez Zhironnik.

Centralna tema susreta sa ove posete bila je, produbljivanje saradnje između članova dvaju parlamenata, Kosova i Slovenije, naročito konsultacija iskustava iz oblasti skupštinske kontrole nad tajnim službama.

Sprovođenje najboljih zakonskih rešenja u okviru podnošenja amandmana

Težište rasprave posebno usmereno na činjenici u okviru kojeg subjekta bi funkcionisala Jedinica za zaustavljanje i sprečavanje pranja novca

Komisija za budžet i finansije Skupštine Kosova, kojoj je predse-
davao Naser Osmani, predsednik Komisije, održala je javnu raspravu u vezi sa Nacrtom zakona o sprečavanju pranja novca. Tokom rasprave je naglašeno da ovaj zakon uređuje vrlo značajnu oblast, kao što je sprečavanje i suzbijanje pranja novca, kao i obaveze koje imaju institucije koje vrše finansijske transakcije radi suzbijanja negativnih pojava novca u opticaju. Težište rasprave posebno ismereno na činjenici u okviru kojeg subjekta bi funkcionisala Jedinica za zaustavljanje i sprečavanje pranja novca. Bilo je predloga da ova jedinica deluje u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, gde bi bio i predstavnik Ministarstva za privredu i finansije, ali bilo je i drugih predloga da ova jedinica funkcionise kao departman, ili nezavisna agencija ili mešovitog karaktera.

Međutim, svi učesnici u diskusiji su bili jednoglasni u konstataciji da o svim pitanjima koja su predviđena Nacrtom zakona treba preispitati rešenja koja nude najsavršeniji međunarodni zakoni iz ove oblasti.

U tom duhu članovi komisije su se obavezali da će se angažovati za sprovođenje najboljih zakonskih rešenja u okviru podnošenja amandmana na Nacrt zakona, koji, kako je rečeno, treba da se prosledi na usvajanje Skupštini Kosova, što hitnije. Treba istaći da trenutno Jedinica za sprečavanje pranja novca deluje u okviru UNMIK-a. Na osnovu važećeg Pravilnika, banke su obavezne da prikažu poreklo novca koji prekoračuje iznos od 10. hiljada evra, razume se, ostavljajući prostora da se u slučaju sumnje, istraže i slučajevi ispod tog iznosa.

PARLAMENTARNA KOMISIJA ZA EMERGENTNU PRIPRAVNOST RAZMOTRILA BEZBEDNOSNU SITUACIJU NA SEVERU KOSOVA

Izjave o vojnom i policijskom prisustvu Srbije na Kosovu nisu istinite

Institucije i segmenti bezbednosti budno prate događaje na severu zemlje

Izjave u skupštinama opština na severu Kosova da će bojkotovati institucije stvorile su tenzije za političke ciljeve

Komisija Skupštine Kosova za emergentnu pripravnost, kojoj je predsedavao Naim Maljoku, predsednik Komisije, razmotrila je bezbednosnu situaciju na severu Kosova, po zaduženju sa nedavne plenarne sedice Skupštine Kosova u vezi sa tim pitanjem. Na osnovu današnje rasprave, na kojoj su bili prisutni i ministar unutrašnjih poslova Kosova, Fatmir Redžepi, Nik Bat iz I Stuba UNMIK-a i Rešat Malići, generalmajor KPS, Komisija će sačiniti izveštaj koji će se podneti Skupštini Kosova.

Nakon šireg prezentiranja situacije na severu Kosova, naglašeno je da izjave u skupštinama opština na severu Kosova da će se bojkotovati institucije, stvorile su tenzije za političke ciljeve. KPS zajedno sa svim institucijama i segmentima međunarodne bezbednosti, dodatnim merama su se angažovali u njihovim svakodnevnim aktivnosti-

ma i budno prate događaje, tako da je situacija na severu zemlje pod kontrolom. Gradjani i institucije Kosova su ispoljili odmerenost i nisu naseli provokacijama na tom delu zemlje. Odgovorni ljudi segmenta bezbednosti naglasili su da izjave o vojnom i policijskom prisustvu Srbije na Kosovu nisu istinite. U tom smislu oni su rekli da je stanje na severu Kosova već 7. godina približno isto, a prevazićiće se povratkom srpskih pripadnika u institucije Kosova radi zajedničke izgradnje svoje budućnosti.

U odnosu na pitanje da li ima pripadnika, ili da li se obučavaju predstavnici srpskog MUP-a radi regrutacije u KPS, rečeno je da se ne radi o pripadnicima koji imaju dosijee za izvršene zločine na Kosovu, već su to gradjani Kosova iz redova svih zajednica koji su pre rata služili u policijsku službu.

Mnoge brige i zahteva, a malo sredstava

Shodno Poslovniku rada Skupštine, parlamentarna grupa PDK-a, obratila se Predsedništvu Skupštine sa zahtevom za poziv na interpelanciju ministra za transport i telekomunikacije g.-din Qemajl Ahmeti

Po pravilu 26. tačka 6., na početku debate, reč je uzeo predstavnik PDK-a, g.-din **Jakup Krasniqi**, koji je pozdravio spremnost ministra da odgovara na zahtev za interpelanciju. Odgovor, kojeg smo dobili od Ministarstva za transport i telekomunikacije, rekao je on, više je jedan odgovor, na jedno parlamentarno pitanje, nego odgovor za interpelanciju, kojeg smo mi podneli. To, na neki način, pokazuje da Ministarstvu nedostaje profesionalna administracija, nedostaju eksperti, čak, nedostaju i savetnici koji primaju dobre prihode iz konsolidovanog budžeta Kosova, međutim oni nisu mu pomogli, koliko treba, ministru da bi nas upoznao sa stanjem na putevima Kosova. U odgovoru, ministra, imamo samo jedan opis stanja na putevima Kosova. U svom odgovoru bi, Ministarstvo, trebalo ponuditi plan za saniranje magistralnih puteva Kosova. Tog plana nema, niti za emergentni rok, niti za jedan malo duži rok.

Kuda idu, kako se korišćavaju takse gradjana za putarinu?

Bilo je potrebno da nas Ministarstvo upozna koje su posledice od rupa na magistralnim putevima Kosova, koliko one utiču u kosovskom saobraćaju, koji su uticaji tih rupa u saobraćajnim nesrećama? Koliko života ljudi stradaju zbog lošeg stanja na putevima Kosova? Zašto? Ovi putevi, koliko koštaju budžetu, gradjana, Kosova?!

Gradjani plaćaju taksu za putarinu. Kuda idu i kako se koriste ta sredstva? Da li se obnavljaju putevi sa sredstvima poreskih obveznika, koja

se uplaćuju za vozila koja oni raspolazu. g.-din Ministar je bio obavezan da podnese jedan detaljniji izveštaj o odronu zemljišta u blizini Hani i Elezit. U izveštaju se, skoro, ne kaže se ništa o tome, da li su poštovana pravila o tenderisanju? Koliko je koštalo budžetu Ministarstva zatvaranje puta kao i prepreke koje su učinjene i u prometu roba, koliko je koštalo to konsolidovanom budžetu Kosova?

Ko je bio i, da li je Ministarstvo evidentirao neku subjektivnu odgovornost i kakve su mere koje su preduzete za te odgovornosti? Međutim, što se tiče koridora puta Merdare-Morina, način kako je postupljeno do sada, oštetilo je konsolidovani budžet Kosova, istovremeno naneo i veliku štetu privredi i njenom razvoju. Pitamo ministra: zašto je objavljen tender za projekte bez dovršetka studije o fizibilitetu, studije o ambijentu, geo-mehaničkih studija i bez potrebne zakonske osnove? Koliko je koštao tender? Kolika je vrednost dodatnih radova, odnosno, procenat povećanja od prvogbitnog ugovora do onog konačnog? Da li je bilo lokalnih eksperata od Vlade, radi monitorisanja projekta? Zašto se, projekat, drži daleko od eksperata? Koliko će koštati projekat tog putnog koridora? Po logici dosadašnjeg delovanja izgleda da Ministarstvo, shodno njegove odgovornosti, nije raspolagao planom kako bi se izašlo iz teškog postojećeg stanja u putevima Kosova, ne samo u onim magistralnim, nego i u svim ostalim putevima Kosova, gde Ministarstvo mora vršiti nadzor, praćenje i kontrolu celokupnog putnog sistema na Kosovu.

Angažovanja za povećanje fondova za održavanje

Nakon toga, reč je uzeo Ministar g.-din **Qemaj Ahmeti**, koji je naglasio da je odgovor ponudjen i dat u pismenoj formi, ali želim da odgovorim i u ovim elementima, koje je postavio predsednik Parlamentarne grupe PDK-a.

Kuda ide taksa – putarina koju plaćaju gradjana Kosova prilikom registracije vozila? To nije bilo pitanje u okviru onoga što sam ja dobio, kao deo interpelancije, ali, moj odgovor je veoma kratak.

Taksa, putarina, prilikom registracije vozila ide u Konsolidovanom budžetu Kosova i nema posebne namene-destinacije za puteve. Zašto nema takvu destinaciju ja neznam ali, to treba da znate i Vi poslanici. To ide u opštem budžetu, zatim vrši se planiranje Konsolidovanog budžeta Kosova, vrši se raspodela u drugim segmentima, gde je, i Ministarstvo transporta i telekomunikacije, jedan od tih segmenata, kao jedna budžetska jedinica.

Kačanička magistrala je zatvorena sa prvim pojavljivanjem odrona kamenja. Dogodilo se to 15. januara 2006. godine. Dana 16. januara doneo sam Uredbu za zatvaranje puta zbog sigurnosti. Dana 16. januara desilo se veliki odrom zemljišta. Dana 20. januara angažovali smo kompaniju koja je bila određena za održavanje puteva kako bi odstranili takvu masu-količinu zemljišta. To se dogodilo 25. januara, kada je

putni segmenat bio i fizički otvoren. Ali je, u tom delu puta, pretila opasnost i za još veće odrone sa brda, s toga bilo je potrebno da se donosi odluka za otvaranje toga dela puta, ali ni to nije bilo lako, drugim rečima, proizašlo je i pitanje nadležnosti u oblastima sigurnosti. Obavestio sam radne grupe, od najvišeg nivoa, za menadjiranje situacije pa sve do tehničkih i profesionalnih grupa koje su se bavile tom pšroblematikom tokom celog vremena. U skladu sa sugestijama radnih grupa doneo sam i odgovarajuće obuke, u zavisnosti od odrona zemlje. Razlog za takve odrone bila je mnogogodišnja loša eksploatacija tog brda.

Da li sam imao čast ili nesreću, da se Ministarstvo transporta i telekomunikacije bavi tim poslom, to ne znam jer, realno gledano, to prekoračuje i odgovornost Ministarstva za transport.

Pitanje, koliko je koštala ta deonica puta? Svi poslovi su obavljani unutar 50 dana, koštali su 367.000 eura, i kada se dodaje i nadoknada za dve parcele privatne svojine, a koji ta imanja-parcele više ne koriste jer je sve srušeno, onda dostiže se iznos od 387.000. Eura.

Što se tiče Projekta autoputa Priština – Durres (Drač), odnosno Merdare – Priština – Durres, isti je započet u 2004. godini i da nemački kontraktor, Kompanija "BPI Kancel", imala

zadatak da u toku 7. meseci izradi taj projekat. U momentu kada sam ja došao, Projekat je trebao da bude završen negde u martu. Ja sam izabran ministar, vi znate, 3. decembra 2004. godine. Dana 7. decembra sam preuzeo dužnost i bilo je potrebno da se suočavam i sa Projektom koji nije postojao. U potpisanom ugovoru je stajalo, po našim ekspertima, da namenjena sredstva za to bila su isplaćena negde od 80 do 85%, dok radovi u Projektu bili su realizovani manje od 49%, sa čime je bilo potrebno da se i ja zanimam.

Nedostatak studije o fizibilitetu kao i prezentiranje podataka za izradu jednog projekta su, takodje, nedostajali. Savetodavna kompanija je, u prvom momentu preuzimanja dužnosti ministra, ponudila zahtev da ova saobraćajnica, ili ovaj projekat, će koštati 4. mil. 905 hiljada eura, dok je ugovor bio potpisan na 2. mil. i 849. hiljada eura, ako ne grešim. Projekat, nakon konsultacija, je završen i bio veoma transparentan. Koštao je negde oko 3. mil. 175. hiljada eura, zajedno sa 15% PDV-om. Sada utvrdjeni iznos nemam kod sebe, ali to je ta vrednost. Zašto nije bilo transparentno?! Mislim da je projekat veoma transparentan, jer je, 27. oktobra 2005. godini, javno pred predsednikom Rugova, okončan bazični Projekat autoputa.

Objavljen je i fizibilitet koridora 7, koji se naziva autoputom kao i koridora 6, što znači putni pravci Priština – Hani i Elezit i Priština – Peć – Dečane, kao put broj 6 koji se povezuje sa koridorom 8. Da vam iskreno kažem, obično, poslovi treba da se završavaju shodno preferencijalima Svetske Banke i Evropskim standardima. Nijedan putni pravac ne može započeti sa izgradnjom dok se ne obavlja ekonomska opravdanost, znači fizibilitet, kod nas se desila jedna pojava, što znači; počeli smo izradom projekta a bez izrade studija o fizibilitetu i da smo mi bili prinudjeni i zaduženi, ako želimo da taj projekat guramo napred, da objavimo Projekat fizibiliteta za izgradnju i da ga kompletiramo, i sada se nalazimo u ovoj fazi. U prvoj fazi za izgradnju autoputa nije predviđeno da će, u traseu istog, biti veliki broj mostova, molim Vas u našem studiju koji je obavljen unutar Ministarstva, studij je bio sa nedostacima, nisu predviđeni tuneli, a što sada su, u izradjenom projektu, oko 5 km tunela, predviđeno je još oko 51 most, i kada se dodaju i nadvožnjaci dostiže se brojka do 105, i sve je to povećalo i cenu koštanja.

Ministarstvo transporta, znači Vlada je postigla i to da, autoput Merdare – Priština – Durres, uvrsti izmedju 20 regionalnih puteva sa prioritetom, u okviru Opservatorijuma transporta

za države Jugoistočne Evrope, koja je prepoznata skraćenicom SITO i da je, u tom kontestu, jedna značajna i velika pobjeda, jer postigli smo da obuhvaćamo, kao prioritet, i rekonstrukciju Aerodroma, za šta možemo obirati i donacije, pomoć ili investicije, bolje reći, 154. miliona eura za naredne pet godine i da je to jedan uspeh ne samo za Ministarstvo nego iza celu Vladu, ali i za samu Skupštinu.

Mislim da Ministarstvo za transport i telekomunikacije je jedno od ministarstava koje su pokazali dovoljnu aktivnost. To se uočava i iz samog stanja regionalnih – magistralnih puteva. Zbog ovih aktivnosti izgubili smo dosta regionalnih inicijativa. Što se tiče Pakta za Stabilnost, u drugom stolu o infrastrukturi, gde su bile obuhvaćene institucije Kosova i Ministarstvo, ali, takodje, i u programima REBIS-a.

Mislim da je jedna opšta bolest i pitanje uzimanja ili pridobijanje tendera. To se reflektira i dalje u Ministarstvo transporta i telekomunikacije. Vreme je da, nakon 6 ili 7 godina, imamo jednu evidenciju o kompanijama koje su dobro radile, koje su kvalitativno obavile posao, kako bi se im dalo prioritet a ne da se angažuju kompanije ili podizvođači čiji je rad niti je kvalitativan i koji bez pristupanja u zimskoj sezoni, za 2, 3 meseca, takva krpljenja se oštećuju iz razloga da oni ne raspolažu sa laboratorom za ispitivanje kvaliteta asfalta, s toga ni jedan njihov parametar ne garantuje kvalitet o obavljenom poslu.

Alush Gashi – je rekao da Parlamentarna grupa LDK-a daje potpunu podršku pismenom odgovoru u pismenoj formi i isto podržavamno usmeni odgovor, kao potpuni odgovor. Mi se angažujemo kao Parlamentarna grupa za povećanje fondova za održavanje, izgradnju i razvoj infrastrukture puteva na Kosovu i međunarodnih puteva Kosova. Od Ministarstva i od Vlade tražimo dodatno angažovanje u argumentaciji potrebe povezivanja

Kosova sa delom Mediterana kao i sa drugim putevima koji vode u Solunsku luku i u drugim lukama regiona.

Od Ministarstva tražimo da se učini dodatni napor u promociji neophodnosti podizanja fondova, čija se sredstva formiraju od taksi i uplate koje se aktuelno vrše za puteve Kosova a ne prelivaju se u ovom fondu. Prema tome, pozdravljajući ministra mi afirmišemo naš stav da Kosovo kao mala zemlja ima potrebu za veću brigu za izgradnju putne infrastrukture i za veće investicije za ono što danas nije pitanje razgovora, a to je razvoj Međunarodnog aerodroma Kosova u Prištini.

Fatmire Mulhaxha-Kollqaku – je rekla da neka pitanja ne mogu da čekaju, punjenje jedne rupe u najmanju ruku privremeno će spasiti mnoge živote, omogućilo bi nam poslanicima da sigurno stižemo u Prištini. Ima još drugih problema unutar gradova, ali to ćemo ostaviti opštinama.

Naim Maloku – je rekao da u ime Parlamentarne grupe AAK podržavamo predstavljenje g.-dina Ministra na interpelaciju, dodajući u nastavku da treba ponovo razmotriti odluku kosovskog Parlamenta da u Zakonu o putevima nismo odobrili poseban fond od taksi koje se uzimaju od kosovskih građana pri likom registracija vozila da se odvoji poseban fond. Zakon smo uradili da se ova taksa prelijeva u Konsolidovanom budžetu Kosova, znači mi sami kao Skupština odlučili da Ministarstvo ne manipuliše sa tom taksom i to je kod građana Kosova i kod svih vlasnika vozila normalno prouzrokovalo dilemu, koji pitaju o tome gde se ta sredstva nalazi. Ja pozivam da se počne sa postupkom da li je opravdano da se još jednom razmatra ili da se dopuni Zakon o putevima i da ova Skupština donosi odluku da promenom Zakona formira jedna agencija koja bi se bavila ubiranjem ove takse i normalno planiranjem renoviranja ili reha-

bilitacije puteva, znači da se taksa namenjuje samo održavanju puteva.

Zef Morina – istakao je da na osnovu fizibiliteta koji je urađen od strane stručnjaka Direkcije za puteve proizilazi da put Priština – Drač može da se kategorizuje ili da se uradi kao autoput, zbog toga što tokom 24 sata na ovom putu sada saobraćaju više od 13.5 hiljada vozila, koji je dovoljan kriterijum da se put karakterizuje ili da se izgradi kao autoput i upravo smo mi objavili tender za izgradnju projekta, koji je bio međunarodnog karaktera i na kome su učestvovali 4. kompanije. Istina je da je najskuplja kompanija bila kompanija koja je tražila 4. milijona, a najjeftinija ponuda bila je oko 2.5 milijona, bez PDV-a. Mene posle izveštaja koji sam pročitao interesuje zašto je izvemjen ugovor i zašto zaj ugovor povećan za 35% i drugo pitanje, zašto nisu izgradjeni ili projektovani projekti za umetnička dela?

Berat Luzha – je postavio pitanje zašto ništa nije urađeno za rehabilitovanje drugog alternativnog puta, puta koji povezuje Elez Han sa čaf Šqipe u dužini od 10. KM koji zaoobilazi Kačaničku klisuru.

Bajrush Xhemajli – je rekao da se tenderi daju fantom firmama ili kompanijama, naročito onima van Kosova za koje niko ne zna da postoje, na Kosovu nisu izvršili nijedan posao i onda kada su konkurisali, niti pre konkurisanja niti posle konkurisanja. Ove firme koje ne ekzuistiraju na Kosovu, uzimaju najvažnije tendere i poslove vrše domaće kompanije kao podugovarači, prema tome može da se shvati kakvi su radovi. Na primer, Kompanija IDG iz Italije koja nije donela nijednu lopatu na Kosovu, dobila je jedan od najvažnijih tendera, u vrednosti iznad 3 miliona □.

Ramadan Kelmendi – je rekao da putni pravac Mitrovica – Zvečan – Leposavić je zatvoren za albance i u tom pravcu može da se prolazi veoma retko. Zapadni deo regiona Šalje je zatvoren. Učinili su napori

da se izgradi jedan seoski put koji bi povezivao ovaj region počevši od sela Madjera, Dedija, Bistrica i Ceraja. Bilo bi dobro da se u tom pravcu radi, jer bi se na ovakav način pomoglo toj populaciji, da u postojećim okolnostima imaju vezu sa gradom Mitrovica. Zatvoren je i putni pravac koji vodi prema kompleksu Kula Isa Boletinija od pravoslavne crkve, na jednostran način i bez pristanka, bez potpisa porodice Isa Boletinija. Taj kompleks ne može da se funkcionalizuje. Bilo bi dobro da svi oni koji mogu da utiču i mi kao najviši organ uradimo nešto na ovom pravcu, jer prošli su već 15 meseci kako stoji otvoren grob i ne vrši se ponovno sahrana nacionalnog heroja Isa Boletinija sa njegovim borcima, i ako je čitav projekat završen, ali ovaj projekat spava zbog jednog puta od dva kilometra.

Gjergj Dedaj – se izrazio da u mnogim putevima na Kosovu od sada i nadalje može da se prolazi samo traktorima ili peške, zbog evidentnih šteta. Mislim da za ovo treba da bude uznemirena i preokupirana pomenuto ministarstvo i sam Ministar.

Khavit Haliti – spomenuo je činjenicu da do sada su usvojena tri zakona o putevima. Zakon o putevima, koji je usvojen u novembru 2003.god; Zakon o putnom transportu, koji je usvojen u 2004. god i Zakon o transportu opasnih roba, koji je usvojen u 2004.godini, što znači da od izbora aktuelne Vlade nije usvojen niti je u proceduri Skupštine nijedan drugi zakon. Njegovo pitanje glasi: u kojoj je fazi pripreme Zakon o bezbednosti na putevima i da li je u izradi u skladu sa Kartom Evropske unije o bezbednosti na putevima?

Za redovno letno održavanje puteva potrebna su 14. milijona

Qemajl Ahmeti – odgovarajući se na dodatno pitanje, spomenuo je taksu koja je uzeta od "Vala 900" a

koja je namenjena za kapitalne projekte u transportnoj Jedinici. Ova taksa iznosi 6.9. milion □ i na osnovu ovoga su predviđena 9 projekta, od kojih 8 tenderisano.

U planovima Ministarstva bio je i put Vučitrn–Skenderaj, ali ovo nije objavljeno na tenderu i nije bilo izdvojenih sredstava za ovaj put. Govoreći o povećanju fondova, on je istakao da na osnovu studija koje smo uradili u Ministarstvu, AER–u i u Svetskoj banci za letno redovno održavanje puteva za koje je odgovorna Ministarstvo, a to su madjstralni i regionalni putevi, potrebna su 14. milijona □. Ministarstvo transporta danas, ali i prošle godine za održavanje puteva ima 5 milijona □, 4,5 milijona su za letno održavanje, a 500 hiljada su za zimsko održavanje. Sada razmišljajte jer postoji mogućnosti da sa 5. milijona □ održavaju putevi u dužini od 2000 KM na nivou koji priželjkujemo. Medjutim, za rehabilitaciju puteva, za rekonstrukciju magistralnih i regionalnih puteva za sledeće 10. godina, potrebna su 48 milijona □ godišnje. Prema tome, imajući u obzir ovu studiju, ja sam predložio, znači Ministarstvo transporta je predložila nekoliko puta da osnivamo fond za puteve koji bi se zatim dopunio od namenskih taksi. Jedna od ovih taksi je taksa za puteve. Načelno je u Vladi podržavan ovakav predlog, ali za osnivanje fondova, vi to znate, prepreka je Zakon o javnom menadžiranju financijama, prema tome pokrenuli smo inicijativu u Vladi da izvršimo izmenu i amandamentiranju ovog zakona. Pored toga ovo nije lako išlo, jer ovu inicijativu treba da pokrene Fiskalni savet. Insistiram da imamo poseban fond za izgradnju puteva, gde će se prikupljati sredstva iz taksi za puteve i drugi taksi.

Nadovezajući se sa diskusijom poslanice Hatixhe Hoxha oko

projekta žeger – Stančić – Kumanovo rekao je da tokom usvajanja budžeta ovaj projekat je podržavan od strane Vlade. Sada je to u fazi tenderisanja i mislim da će se taj tender otvoriti ove godine.

U vezi sa pitanjem da li će koridor 7 prolaziti, prema projektu, kroz lignitni bazen, Ahmeti je potvrdio da u vezi sa ovim saradjuje se sa dotičnom Ministarstvom, odnosno: sa Ministarstvom za prostorno planiranje, sa Ministarstvom rudnika i ruda. Sada projekat ne prelazi kroz 50% bazena lignita, ali prolazi kroz bazen u površini od 2%, drugim rečima je odstranjen sa bazena.

Broj vozila se kreće negde oko 280,000 do 340.000 vozila. Ako se uzima broj od 300.000 puta 40 □, proizilazi da odprilike mogu da se ubiraju od ove takse oko 12. ili 13. milijona □.

Jakup Krasniqi – je rekao da je opšte stanje na svim kosovskim putevima loše i mislim da je u vezi ovoga, ovde se dosta pričalo. Treba da postoji jedan celoviti pregled, detalan kratkoročni i srednjoročni plan, drugačije rečeno emergentni plan da bi sanirali stanje na putevima Kosova, jer ovako se šteti snaga Konsolidovanog budžeta Kosova ali i snaga gradjana.

U nastavku Krasniqi je postavio zahtev da se formira bar jedna anketna komisija da bi se otkrilo gde su otišli 6.9. milijona □ Konsolidovanog budžeta Kosova. Qemajl Ahmeti – je objasnio da su sredstva od 6.9. milijona □ možda sam rekao da su izgubljena, medjutim hteo sam da kažem da su ta sredstva uopšte nisu došla u Ministarstvu i istopljena su u budžetu od 2005.god. ali ovo se ne odnosi na gubitke, sredstva nisu došla u budžet Ministarstva transporta, prema tome tražim izvinjenje ako sam krivo shvaćen.

Izvršena podela diploma sedamdesetorici mladih aktivista albanskih, srpskih, turskih i romskih političkih subjekata

Demokracija je proces koji treba stalno produbiti i obogatiti, te i novim demokratskim institucijama Kosova su potrebne nove snage, nove generacije

U prostorijama Skupštine Kosova danas je organizovana svečanost povodom podele diploma sedamdesetorici mladih aktivista albanskih, srpskih, turskih i romskih političkih subjekata. Sertifikate je podelila Akademija za partijsku obuku koja je organizovana od strane Nacionalnog demokratskog instituta (NDI) na Kosovu. Toj svečanosti su prisustvovali Kolj Beriša, predsednik Skupštine Kosova, Ken Yamašita, direktor Misije USAID-a na Kosovu, poslanici Skupštine Kosova, Ismet Bećiri, predsednik opštine Priština, kao i drugi predstavnici institucija Kosova.

Otvarajući svečanost Chad Regers, direktor NDI-a je rekao da su partije na Kosovu jasno shvatile potrebu obuke i uključivanja nove generacije izabranih organizatora i zvaničnika. Ovih sedamdeset mladih aktivista predstavljaju čast za njihove partije i za Kosovo, zbog svoje ispoljene predanosti i zbog rada koji će uložiti u izgradnji demokratskog društva.

Pozdravljajući učesnike, predsednik Skupštine Kosova Beriša je rekao da se danas zaista osećamo dobro povodom svečanosti podele sertifikata, koji potvrđuju vaše teoretsko i praktično znanje stečeno tokom četvoromesečnog kursa o načinu funkcionisanja Skupštine Kosova, skupština opština, načina organizovanja susreta izabranih zvaničnika sa građanima i dr.

Kurs organizovan od strane USAID-a i NDI-a, kojima takodje zahvaljujem i iskreno im čestitam na ovom kapitalnom projektu, uporedo sa mnogobrojnim takodje kapitalnim projektima na Kosovu.

Možemo slobodno reći da su ova dva naša uvažena partnera sav svoj rad zasnovali pre svega na poštovanju prema onima kojima nude njihovu pomoć i ekspertizu. Uz njihovu pomoć mi brže napredujemo u izgradnji demokratskih institucija.

To što smo do sada postigli nije malo. Međutim, demokratija je proces koji stalno treba produbiti i obogatiti. Zato, i novim demokratskim institucijama Kosova su potrebne nove snage, nove generacije.

Moja generacija i ranije generacije su učinile onoliko koliko su mogle i znale i smatram da su ipak učinile mnogo za Kosovo. Međutim, sve bi to bilo malo, ili nimalo, ukoliko ne otovorimo nove staze i horizonte za generacije koje dolaze za nama, za sutrašnjost, za budućnost Kosova. Znamo da ćemo biti cenjeni i zapamćeni među generacijama za posao koji smo obavili i na osnovu rezultata koji smo postigli, ali bićemo cenjeni i zapamćeni gotovo u istoj meri upravo na osnovu onoga kakvu ćemo generaciju i kakav ćemo kvalitet pripremiti da nas zameni.

Vaše prisustvo danas ovde svedoči da mi mislimo za budućnost, da mi ne samo da želimo, već ćemo i izgraditi budućnost. U tom aspektu, mogu slobodno da kažem da se osećam ponosnim što ćete vi, nova generacija, sutra biti vodeći deo većine naših političkih i institucionalnih subjekata Kosova.

Vaš dolazak u ove karike sistema doneće nova osveženja i iskustva koja će povećati dinamiku unutar vaših partija, zatim takmičenje među političkim subjektima u cilju obogaćivanja ponude u interesu Kosova i njegovih građana.

Ponudu u ovom slučaju predstavlja svaki projekat koji nudi što efikasnije i što funkcionalnije rešenje za sve što interesuje građanina. I, samo nakon dobrog razmišljanja i nakon iznalazjenja najefikasnijeg projekta, vi ćete imati glas i poverenje građana u razmeni za vaš neumoran rad, za stalnu pomoć i odgovornost. Ovih dana vi ste mnogo toga naučili i to ćete sprovesti

prema jasnim i striktnim pravilima demokratske igre.

Siguran sam da ste naučili i nešto što je značajnije od ove pouke: shvatili ste značaj i magiju učenja. Zamislite koliko toga niste znali pre početka ovog kursa. Razmislite koliko ste danas bogatiji i sigurniji u sebe i koliko ćete se bolje osećati u buduće ukoliko nastavite da i dalje učite.

Zaključujući ovo prigodno izlaganje, još jednom vam srdačno čestitam na diplomama koje ćete danas dobiti. čestitamo vam na pokazanom uspehu tokom vašeg četvoromesečnog rada i zaista sam privilegovan što vam se svedočanstva u vidu diploma za stečeno znanje uručuju upravo u jednoj od prostorija Skupštine Kosova, gde ćete jednog dana moći da udjete i vi, i treba da udjete, i sigurni smo da ćete učiti, donevši sa sobom i iskustva i znanja stečena u ovom kursu.

Upravo iz ovih prostorija Skupštine želim da uputim poziv – izazov, svakom od vas: još danas, od ovog trenutka, mislite na trenutak vašeg dolaska u Skupštini Kosova, kao izabrani poslanici i predstavnici naroda. Zamislite da ćete upravo vi konkurisati i dobiti glasove na izborima 2007. godine, i zamislite kakve pozitivne promene, kakvu pomoć možete pružiti vašoj zajednici, Kosovu. Skupština, institucije Kosova imaju potrebe za vama, imaju potrebe za nove ideje, iskustva i pristupe.

Dozvolite mi da vam dam savet, koji su i meni dali u svojoj mladosti: podjite na ovaj put dobrom voljom, ljubavlju prema Kosovu i njegovim ljudima, jer to može učiniti svako od vas. Ne verujte onima koji kažu da nema ili ne treba da ima morala u politici.

U životu, više nego išta drugo, treba da ima morala, a politika je deo života, naglasio je Kolj Beriša.

Mladim sertifikovanim aktivistima čestitao je i Ken Yamašita, naglasivši da je radostan što vidi grupu mladih aktivista raznih partija, jer je to znak koji pokazuje da političke partije misle o budućnosti.

Svećana ceremonija povodom podele diploma od strane **NDI-a**